

Næringsmiddeltilsynet for Narvik og Omland

Postboks 12 - 8501 Narvik /Fagernesveien 3 - 8514 Narvik

Tlf: 76 95 02 80 / Fax: 76 95 02 90

Helsedepartementet

Folkehelseavdelingen

Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 239/03/

Dato: 07.03.2003

Svar til høringsnotat - Matloven

Jeg viser til Deres brev datert 12.02.03 med høringsnotat til ny matlov.

Vurdering:

Vi ser av høringsnotatet 8.2.2.4 side 78 at departementene foreslår å gjøre matloven gjeldende på norske sjøfartøyer.

Dette hilser vi velkommen da det har hersket uklarhet tidligere om næringsmiddeltilsynenes hjemmelsgrunnlag for å føre tilsyn med næringsmidler på skip i det gamle regelverket.

I dag er skip som hurtigruter, ferger og fergetrafikk mellom norske havner og utlandet (Kielfergen, danskebåtene etc) i praksis ikke underlagt noe matvaretilsyn.

Dette er svært betenkelig med tanke på det store antall mennesker som spiser på skip i norske farvann.

Hurtigrutene er sannsynligvis Norges største restaurantkjede. Gjestene består for en stor del av eldre mennesker der en alvorlig næringsmiddelforgiftning vil kunne få mer alvorlige følger enn ellers da de har mindre motstandsdyktighet mot infeksjoner enn gjennomsnittet i befolkningen. De samme hensynene gjelder for øvrig også for ferger mellom Norge og utlandet.

Norge har en langstrakt kyst med svært mange fergestrekninger med servering av mat.

Restaurantdrift med servering av kald og varm mat er karakterisert i den høyeste risikoklasse (tilsynsklasse II) der de strengeste krav gjelder i det foreliggende regelverk.

Det er etter vårt skjønn bare et tidsspørsmål når en større matvareinfeksjon vil oppstå på en hurtigrute eller en større ferge dersom dagens tilsynspraksis blir videreført.

I forslag til lovtekst heter det i § 3

§ 3 Geografisk virkeområde

Loven gjelder for norsk land- og sjøterritorium, norske luft- og sjøfartøyer, og på innretninger på norsk kontinentalsokkel.

Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard, bilandene, i Norges økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen og fiskevernsonen ved Svalbard.

Kongen kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene

- Den foreslåtte lovtekst er ikke så klar på dette området som ønskelig. Dagens regelverk på området har ikke utelukket at de lokale næringsmiddeltilsynene kunne føre tilsyn på skip i norske farvann. Dette er bare ikke blitt gjort dels grunnet usikkerhet om hjemmelsgrunnlaget og dels grunnet vage signaler fra Statens næringsmiddeltilsyn (SNT) når de er blitt spurt. Vi har bragt i erfaring at dette skyldes en avtale inngått en eller annen gang mellom Helse og sosialdep. og sjøfartsdirektoratet om at dette er sjøfartsdirektoratets "bord".

Det er av største viktighet at enhver tvil endelig ryddes av veien om hvem som skal føre tilsyn med mat ombord på skip. Etter vårt syn skal dette ansvaret tilhøre Mattilsynet da det er de som besitter kompetanse på området (og ikke sjøfartsdirektoratet). Dette kan gjøres gjennom en endring av lovteksten eller gjennom en klar presisering i forarbeidene slik at ingen tvil tillates å oppstå etter at loven er vedtatt.

- Dereetter et spørsmål til lovteksten og dens betydning:
Betyr den nåværende lovtekst at Næringsmiddeltilsynene / Mattilsynet kan begynne å føre tilsyn på norske skip og innretninger på norsk kontinentalsokkel fra dag en etter at matloven er trådt i kraft eller må generell forskrift 8 juli 1983 nr 1252 for produksjon og frambud mv av næringsmidler (generell forskrift) og forskrift 12 november 1997 nr 1239 om næringsmiddelhygiene (hygieneforskriften) endres først.

Mitt anliggende med spørsmålet er:

Dersom det er mulig gjennom lovteksten å gi Mattilsynet adgang til tilsyn direkte uten at forskriftene må endres, er dette det beste da tid blir spart og et nødvendig tilsyn kan begynne straks.

- Betyr ”norske luft- og sjøfartøyer” at skip under bekvemmelighetsflagg er unntatt fra tilsyn? Det er etter mitt skjønn ikke utenkelig at vi kan oppleve at ”Hurtigruten” en dag vil seile under bekvemmelighetsflagg. Det er heller ikke utenkelig at ferger vil være registrert i utlandet og dermed skjære utenom betegnelsen ”norske”.

Mitt anliggende med spørsmålet er:

Dersom det er juridisk mulig ber vi departementet å formulere teksten slik at rutegående skip med anløp i norske havner med utenlandsk registrering kan bli omfattet av tilsyn fra Mattilsynet.

Med vennlig hilsen

Kjell Wergeland

Byveterinær

Næringsmiddeltilsynet for Narvik og omland

